

9.2.2023

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto ry:n kannanotto Oulun yliopiston psykologian opiskelijoiden tasavertaisesta opiskeluoikeudesta opettajan pedagogisiin opintoihin

Psykologian opiskelijoiden keskuudessa on herännyt huoli Oulun yliopiston psykologian opiskelijoiden oikeuksista suorittaa sekä opettajan pedagogiset opinnot (60 op) että psykologian maisteriopinnot.

Opettajan pedagogisten opintojen suorittaminen on ainoa tapa pätevyitä Suomessa aineenopettajaksi (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 1998/986 § 5), ja nämä opinnot voidaan suorittaa tällä hetkellä jokaisessa psykologiaa opettavassa yliopistossa. Tämä mahdollistaa psykologian opiskelijoiden pätevoitymisen opintojen aikana sekä psykologian maisteriksi (PsM) että psykologian aineenopettajaksi. Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta on kuitenkin päättänyt evätä Oulun yliopiston psykologian opiskelijoilta tämän mahdollisuuden, ja vaatii sen sijaan heitä valitsemaan psykologian maisterin sijaan koulutuspolukseen filosofian maisterin (FM), jotta heille voidaan myöntää opettajan pedagogisten opintojen opinto-oikeus (liite 1). FM-nimikkeellä valmistuva opiskelija ei pysty pätevoitymään psykologiksi, joten Oulun yliopiston opiskelijoiden on täten valittava psykologin ja aineenopettajan pätevyyksien väliltä.

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto ry vastustaa Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan tekemää päätöstä, ja vaatii tämän pyörtämistä välittömästi. Oulun yliopiston tulee mahdollistaa pedagogisten opintojen suorittaminen myös psykologian maisteriksi valmistuville opiskelijoille.

Perustelemme kantaamme seuraavasti:

Opettajan pedagogisten opintojen suoritusoikeuden eväämisellä psykologian maisteriksi pätevoityviltä ei ole olemassa pätevää syytä. Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta on perustellut päätöstään sillä, että opettajan pedagogiset opinnot eivät mahdu psykologian kandi- ja maisterintutkintoon kuuluviin 330 opintopisteeseen. Tämä perustelu on

kuitenkin tällaisenaan riittämätön, sillä vastaavanlaista käytäntöä ei esiinny muissa psykologian opetusta tarjoavissa yliopistoissa; muissa Suomen yliopistoissa on mahdollista suorittaa sekä PsM-tutkinto että opettajan pedagogiset opinnot. Täten kyseinen päätös asettaa psykologian opiskelijat valtakunnallisesti keskenään eriarvoiseen asemaan.

Akateeminen vapaus määritellään ”opiskelijoiden ja opettajien vapautena opettaa, opiskella ja etsiä tietoa ilman lain, institutionaalisen säätelyn tai julkisen paineen aiheuttamaa kohtuutonta häirintää tai estämistä” (Encyclopedia Britannica, 2020). Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan päätös on määritelmään kuuluvaa estämistä, ja rikkoo siis räikeästi opiskelijoiden akateemista vapautta. Tieteenfilosofi Ilkka Niiniluodon (2009) mukaan ”akateeminen vapaus on yliopistojen ja niissä toimivien tutkija-opettajien ja opiskelijoiden keskeinen perusoikeus”, joten kyseisen päätöksen voidaan tulkita loukkaavan Oulun yliopiston psykologian opiskelijoiden keskeisiä perusoikeuksia.

Kyseessä oleva päätös on lisäksi ristiriidassa Oulun yliopiston omien arvojen kanssa. Esimerkiksi arvossa ”Kannamme vastuuta” sanotaan: ”Opiskelijamme saavat laadukkaan, tulevaisuuden työelämään valmentavan sekä sivistystä rakentavan koulutuksen ilmapiirissä, joka kannustaa jokaista opiskelijaa saavuttamaan oman täyden akateemisen potentiaalinsa. -- Kohtelemme ihmisiä yhdenvertaisesti ja tuemme yhteisömme jäsenten hyvinvointia” (Oulun yliopisto, n.d.). Tämä arvo ei toteudu, sillä päätös asettaa psykologian opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan sekä evää heiltä mahdollisuuksia tulevaisuuden työelämään liittyen estäen täyden akateemisen potentiaalinsa saavuttamisen.

Haluamme tämän lisäksi painottaa, että psykologian maistereilla on filosofian maistereihin verrattuna uniikkia kliinistä osaamista, joka on arvokas lisä psykologian oppiaineen pedagogiikkaan ja ainedidaktiikkaan. Kliininen osaaminen on Lukion opetussuunnitelman perusteissa (2019) osana esimerkiksi PS03- ja PS04-moduulien sisältöjä. Näiden asioiden käsittelyssä psykologian maisterin hallitsema kliininen konkretiatieto tarjoaa myös opiskelijalle monipuolisempaa opetusta. On myös huomattava, että Suomessa suoritettu PsM-tutkinto mahdollistaa Valviran suojaaman psykologin ammattinimikkeen käytön sekä suojattujen psykologin tehtävien suorittamisen. Ei ole millään tavalla mielekäästä, että opiskellessaan psykologian pääainetta opiskelijan pitäisi luopua tästä suojatun ammattinimikkeen mahdollisuudesta, jos hän mieli hyödyntää psykologista osaamistaan paitsi kliinisissä psykologin tehtävissä niin myös opetustyössä.

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi kyseessä oleva päätös rikkoo Suomen Psykologian Opiskelijain Liiton virallisista arvoista kahta, yhdenvertaisuuden ja opiskelijoiden edun arvoa. Näillä perusteilla

toteamme tilanteen olevan täysin hyväksymätön ja vaadimme, että Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta kantaa vastuunsa, pyörittää tekemänsä päätöksen ja sallii psykologian opiskelijoiden suorittavan sekä psykologian maisterin tutkinnon että opettajan pedagogiset opinnot.

Lisätiedot:

Anniina Koutonen, SPOL:n puheenjohtaja 2022–2023

pj@psykologianopiskelijat.net

Ilmari Moisio & Stella Puurunen, SPOL:n koulutuspoliittiset vastaavat 2022–2023

kopo@psykologianopiskelijat.net

Kannanoton SPOL:n lisäksi allekirjoittaneet:

Suomen Psykologiliitto ry

Psykologianopettajat PSOP ry

Oulun Seudun Psykologit ry

Oulun yliopiston ylioppilaskunta

Oulun Kasvatustieteiden kilta ry

Oulun yliopiston psykologian opiskelijoiden ainejärjestö Defenssi ry

Stimulus ry

Oidipus ry

Kompleksi r.y.

Tampereen psykologian opiskelijoiden ainejärjestö Cortex ry

Fobia ry

Impuls rf

S P O L
SUOMENPSYKOLOGIANOPISKELIJAINLIITTO
FINLANDSPSYKOLOGISTUDERANDESFÖRBUND
FINNISHPSYCHOLOGYSTUDENTS'ASSOCIATION

Lähteet:

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 1998/986.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1998/19980986>

Encyclopedia Britannica (2020). academic freedom. Tietosanakirjassa *Encyclopedia Britannica*.

<https://www.britannica.com/topic/academic-freedom>.

Lukion opetussuunnitelman perusteet (2019). Helsinki: Opetushallitus.

Niiniluoto, I. (2009). Akateeminen vapaus ja vastuu. *Niin & näin*, 1, 153–154.

Oulun yliopisto. (julkaisuaika tuntematon). *Yliopiston arvot*.

<https://www oulu.fi/fi/yliopisto/yliopiston-arvot>

Liitteet:

Liite 1: Päätös psykologian aineenopettajan kelpoisuudesta, Oulun yliopisto, 8.9.2022:

Päätös

8.9.2022

Päätös psykologian aineenopettajan kelpoisuudesta

Tänään tekemälläni päätöksellä hyväksytään psykologian tutkinto-ohjelmassa aineenopettajan kelpoisuuden muodostuvan seuraavista opetussuunnitelman mukaisista opinnoista, jotka opiskelija valitsee/hakee osaksi tutkintoaan. Saadaksean aineenopettajan kelpoisuuden opiskelijan on tehtävä valinta suorittaa filosofian maisterin tutkinto (FM) psykologian maisterin tutkinnon (PsM) sijaan. Valinta tehdään psykologian kandidaatin tutkinnon aikana.

Saadaksean aineenopettajan kelpoisuuden (opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimusasetuksen mukaisesti 14.12.1998/986), opiskelijan tulee suorittaa psykologian kandidaatin tutkinto 180 op (PsK) sekä filosofian maisterin tutkinto (pääaineena psykologia) 120 op (FM) sisältäen 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Opiskelija suorittaa psykologian kandidaatin tutkinnossa kasvatustieteen perusopinnot 25 op osana tutkintoa, sisältäen seuraavat opintojaksot:

- 410084P Kasvatus tieteellisen tutkimuksen kohteena, 5 op
- 410085P Kasvu, kehitys ja oppiminen, 5 op
- 410086P Opetus ja kasvatuksellinen vuorovaikutus, 5 op
- 410087P Kasvatuksen yhteiskunnalliskulttuuriset kontekstit, 5 op
- 410088P Kasvatuksen filosofiset ja eettiset lähtökohdat ja päämäärät, 5 op

Lisäksi opiskelijan tulee suorittaa filosofian maisterin tutkinnossa pedagogisiksi opinnoiksi määritellyt opinnot. Tarkat pedagogisiksi opinnoiksi määritellyt opintojaksot linjataan maisterin tutkinnon osalta aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan. Valmistuessaan filosofian

Oulun yliopisto
PL 8000
90014 Oulun yliopisto
oulu.yliopisto@oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064
www.oulu.fi

1 / 2

maisteriksi ja suorittamalla aineenopettajan kelpoisuuden, opiskelija saa ensimmäisen opettavan aineen opinnot psykologiasta (väh. 120 op).

Päätös koskee myös 1.8.2021 alkaen psykologian tutkinto-ohjelmaan opiskeluoikeuden saaneita, sillä erikoistuminen aineenopettajan pätevyyteen alkaa vasta maisterivaiheessa. Opiskelijan tulee hakea kandidaatin tutkinnon opintojen aikana opiskeluoikeutta opettajan pedagogisiin opintoihin. Psykologian tutkinto-ohjelman opiskelijoita tiedotetaan vuosittain aineenopettajaopintojen ja pedagogisten opintojen valinnasta ja järjestämisestä.

Sari Harmoinen

Koulutusdekaani

Sari Harmoinen

Hennariikka Valppu-Paaso

Johtava koulutusasiantuntija

Hennariikka Valppu-Paaso

Mirka Hintsanen

Psykologian tutkinto-ohjelmavastaava
Hintsanen

Mirka

